

благоприятные условия для развития положительной мотивации в учебной деятельности, обеспечивает благоприятный эмоциональный климат во всех сферах деятельности. Профессиональное педагогическое общение помогает педагогу организовать взаимодействие на занятии и вне его как целостный процесс. Не ограничиваясь только информационной функцией, оно создает условия для обмена мнениями, переживаниями, обеспечивает сотрудничество и сотворчество.

Ключевые слова: педагогическое общение, профессиональное педагогическое общение, коммуникативное взаимодействие, установка, индивидуальный стиль педагогического общения.

Stonoha A. Professional Pedagogical Communication in Teaching and Professional Interaction System

The article describes the problem of professional pedagogical communication system of educational and professional interaction. Proved that teacher communication with students in the educational work, creates favorable conditions for the development of positive reinforcement in training activities, providing a positive emotional climate in all areas, effective management of social and psychological processes in a student team and allows you to maximize the personal as students. Professional pedagogical communication helps teachers collaborate in the classroom and outside it as a holistic process. Not limited information functions, it creates conditions for sharing attitudes, experiences, providing collaboration and co-creation.

Professional pedagogical communication helps teachers collaborate in class and out of the process as a whole. It creates conditions for sharing attitudes, experiences, providing collaboration and co-creation.

Key words: pedagogical communication, professional pedagogical communication, unprofessional teacher communication communicative interaction, installation, individual style of pedagogical communication, bland personality-type, formal and rigid type, system-integrated type.

Стаття надійшла до редакції 17.01.2017 р.

Прийнято до друку 24.02.2017 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Рижанова А. О.

УДК 371.715

В. Ю. Стрельцова

ОСВІТНІ ПОТРЕБИ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Знання іноземної мови як засобу спілкування є невід'ємною частиною соціального розвитку людини на сучасному етапі. Процес

європейської інтеграції вимагає високого рівня комунікативної компетентності як обов'язкового компонента вищої освіти. Тому, важливість вивчення іноземної мови наврядчи потрібно особливо підкреслювати. Сьогодні діти починають вивчати англійську мову у дуже ранньому віці і знаходяться біля самої основи будь-якої освітньої системи, тому, дуже важливо, щоб їх вчителі були добре обізнаними з тими інтересами, які можуть задовольнити їх потреби в знаннях на ранній стадії навчання.

Метою даної роботи є представлення деяких особливостей дошкільного навчання іноземної мови на сучасному етапі.

Основні принципи викладання іноземної мови професійного призначення у вищій школі України включають комунікативний підхід, професійний підхід, комплексний підхід, спеціальний професійний підхід, автономне навчання та інші. Однак деякі фахівці вказують: незважаючи на те, що зміст навчання іноземної мови, яка викладається як загальноосвітня дисципліна у всіх типах навчальних закладів, і зміст навчання профільно-орієнтованої іноземної мови відрізняються, процеси вивчення і оволодіння мовою у профільно-орієнтованому курсі такі ж, як і в загальноосвітньому курсі. Іншими словами, не існує методик навчання мови для спеціальних цілей, які не властиві навчання мови взагалі. З іншого боку, інші дослідники, які вивчають особливості навчання мови професійного призначення (Т. Хатчинсон, А. Вотерс, Р. Джордан, Д. Брінтон), дійшли висновку, що курс навчання професійно-орієнтованої іноземної мови не може не використовувати методологію і методи тих дисциплін, які він обслуговує. Тобто, питання про те, яким чином поєднувати традиційні і спеціальні методи і підходи при організації курсу англійської мови професійного спрямування залишається відкритим. Говорячи про відносини між англійською мовою спеціального призначення та англійською мовою загального призначення Стівенс припустив, що англійська мова для спеціалістів «відрізняється від загальної англійської мови» [1; 2]. Англійська мова загального призначення повинна розглядатися не у порівнянні з англійською мовою спеціального призначення, а як підтримка та основа для її застосування. Встановлення курсу англійської мови для спеціальних цілей було б неможливим без якісно спроектованої англійської мови базового призначення, роль якої полягала у запропонуванні відповідного контексту. А саме, коли мова йде про професійну мовну підготовку, загальні знання повинні завжди пропонувати ширшу структуру, в рамках якої можливо вибрати і побудувати особливий світ мови спеціалістів. Результати досліджень, безсумнівно, підтвердили, що студенти бажали бути навченими виконанню конкретних завдань у галузі англійської мови для дошкільнят. Крім того, в ході обстеження роботодавці та батьки визначили потребу в універсальних, добре підготовлених викладачах, які змогли б задовольнити освітні потреби дітей дошкільного віку 21 століття, і в той же час були б в курсі значимості

постійного навчання, і які б шукали, визнавали, приймали і навіть стали б прикладом викладання. Відповідно до вищезгаданих результатів і показників, викладачі іноземної мови в нашому університеті розробили курси англійської мови спеціального призначення, які відповідають вимогам методології, педагогіки і лінгвістики. Ми виходили з ідеї, що зміст, тобто його лексичні, фонетичні, синтаксичні та семантичні питання, повинні відображати інтереси дітей дошкільного віку і відповідно інтереси наших студентів, тому що вони утворюють єдине ціле. В результаті, ми вирішили, що зміст повинен включати в себе традиційні цінності, а також теми, цікаві для сучасних дітей дошкільного віку, для того, щоб надати нашим студентам можливість виконувати практичну роботу і навчати іноземній мові в дошкільних установах. Такий контент повністю заснован на грі, співі і розповіданні історій. Роль англійської мови загального призначення полягала б у тому, щоб ознайомити студентів з теоретичними аспектами і перевагами потішок, пісень, байок, ігр та казок в дошкільній освіті. Чому саме такий зміст? Як правильно вибрати його? У які ігри діти повинні грати? Якого роду розважальні та освітні інтерактивні ігри існують для дітей? Чому ігри, байки і казки важливі для дітей дошкільного віку? Про що ми повинні пам'ятати будучи казкарем? Як стати казкарем? Як бути творчим під час проектування реквізиту, костюмів та інших матеріалів для заняття? Відповіді на ці питання студенти повинні знайти, відвідавши курс англійської мови спеціального призначення фонетично оброблюючи тексти, читаючи, співаючи і освоюючи словниковий запас, характерний для обраного контенту.

Так як ми наважилися розробити новий навчальний план і підхід до професійної англійської мови, багато зусиль було докладено для того, щоб розпочати дослідження і вивчення не лише потреб студентів і дітей дошкільного віку, а й для того, аби передбачити потреби ринку праці. Курс англійської мови спеціального призначення в основному є аутентичним курсу «ЯК» – тощо як викладати англійську мову для дітей дошкільного віку. Зміст, цілі та результати, звичайно були визначені викладачами мови, і кожен конкретний викладач повинен був шукати або створювати певні елементи контенту. Зміст програми включає в себе дитячі віршики, скоромовки, пісні, ігри, байки, казки та оповідання. В ході курсу студенти звертаються до специфічної лексики, якою вони повинні оволодіти, приділяючи особливу увагу точній, достовірній та чіткій вимові, красномовству, інтонації, акценту, пантомімам, жестам, манері оповідання, а також додатковим матеріалам і реквізиту, без якого весь процес був би набагато складнішим і виснажливішим. Протягом курсу студенти дізнаються як розробляти плани уроків згідно навчальної програми, як організувати основну та додаткову діяльність, як розрізнити прийнятний та недопустимий контент, як оцінити зміст згідно з віковими групами, як адаптувати зміст відповідно до його довжини та рівня складності, щоб він відповідав вимогам та здібностям дітей дошкільного

віку. Однак, лінгвістичні цілі і зміст – це не єдині аспекти цього курсу, на які треба звернути увагу. Комплексний підхід допомагає студентам навчитися, як бути уважними до дитячих емоцій, як побороти сором'язливість і заспокоїти гіперактивність, як встановити баланс між командною роботою і змаганнями, і якій діяльності надати перевагу. Останнім, але не менш важливим є те, що за допомогою вправ курсу студенти мають можливість змоделювати діяльність на занятті, до якого вони готуються заздалегідь, тобто відтворити усе, що вони робили б у дитячому садку. Після такого виступу, вони самостійно оцінюють власні досягнення для того, щоб визначити недоліки та переваги їх роботи на занятті. Студенти не лише розробляють письмовий план уроку, вони також розробляють, проектують і створюють необхідні реквізити і матеріали. Готуючись до заняття, студенти повинні звертати увагу не лише на манеру викладання, але й на довжину речень, фраз і слів, які вони планують використовувати під час його проведення. Необхідно заохочувати повторення ключових слів у межах обраного контексту, опрацьовувати словниковий запас, пов'язуючи пісню з грою, гру з байкою або байку з казкою. Студенти проінструктовані, як відсторонити дітей від визначень і понять і вчити байки і казки напам'ять, зберігати природну атмосферу під час розповіді. Мистецтво і ремесло розповідання історій є ще одним важливим аспектом курсу: як організувати групу, які реквізити та матеріали використати, як встановити правила, як тримати увагу, як користуватися висотою голосу і тембром, пантомімами і жестами, на який склад чи слово зробити наголос і т.д. Студентів заохочують писати свої власні оригінальні матеріали (байки, казки, оповідання) у своїх есе, семінарах і курсових роботах. В кінці семестру вони повинні підготувати свою власну роботу і представити її, використовуючи весь необхідний матеріал. Крім того, студентам рекомендується використовувати аудіо та відео матеріали, дивитися мультфільми, фільми, відео і аудіо кліпи з метою подальшого їх порівняння і обговорення. Отже, курс охоплює як пізнавальні, так і педагогічні аспекти вивчення мови, і виходить він з інтересів сучасної дитини, а також професійних потреб студентів.

Заснування англійської мови професійного призначення вимагає багаторічного досвіду, досліджень, оцінки, обстеження, самооцінки і аналізу для того, щоб у результаті досягти обґрунтованих і цінних висновків та отримати необхідну інформацію. Дадлі-Еванс і Джон виділяють п'ять ключових ролей для викладача англійської мови спеціального призначення: викладач, розробник курсу і постачальник матеріалів, співробітник, дослідник, оцінювач [2; 5]. Всі викладачі мови повинні були працювати разом, спираючись на:

- а) основні теоретичні концепції використання професійної англійської мови,
- б) поточні та вже відомі матеріали англійської мови,
- в) потреби студентів, як майбутніх викладачів дошкільних установ,

- г) прогнозовані потреби ринку праці в найближчому майбутньому,
- д) інтереси дітей дошкільного віку,
- е) рекомендації педагогів, психологів та експертів в галузі театрального мистецтва в якості методичної підтримки курсу,

Студенти не тільки вчать мову яка, без сумніву, є самою суттю курсу, їм також пропонується взяти участь у реалізації курсу разом зі своїм викладачем, чия задача навчати, давати вказівки, організовувати заходи, і нагадувати студентам, що робота з дітьми передбачає повернення, час від часу, у дитинство.

Після закінчення курсу студенти зможуть підготувати плани уроків для своїх занять англійської мови, вибирати матеріали і адаптувати їх з урахуванням потреб і віку дітей-дошкільників, визначати ключові слова, на яких треба сконцентрувати увагу, співати і вимовляти слова, фрази і речення точно, ясно і вільно, розповідати історії і розігрувати тексти, а також розробляти заходи відповідно до контенту. Коротше кажучи, студенти будуть мати можливість давати уроки англійської мови, які будуть цікавими для дітей і допоможуть їм вивчати мову без будь-яких зусиль або тиску. І останнє, але не менш важливе, студенти матимуть можливість оцінити свою роботу і поставити питання на основі встановлених цілей. Цей вид самооцінки може допомогти їм у підготовці своїх майбутніх планів уроків, оснований на самостійно обраному контенті. Їх оцінка повинна ґрунтуватися, серед іншого, й на таких питаннях: чи запам'ятали діти обрані елементи мови, на яких концентрувалася увага? чи зрозуміли вони пісню, байку або історію, засновану на всьому, що ви їм показали? їм сподобалося або їм було нудно? чи була діяльність різноманітною і чи була вона достатньо складною і вимогливою для них?, і т.д. Недостатньо знати «ЩО робити», необхідно також знати «ЯК робити», а це саме те, що пропонує курс англійської мови спеціального призначення. Технічний словниковий запас, обраний з тих матеріалів, які вважаються найнеобхіднішими у дошкільній освіті, вправи на вимову, яка повинна бути точною, а також письмо, яке допомагає студентам застосовувати все те, що вони дізналися – це лише деякі аспекти цього курсу. Одна з найважливіших якостей такого курсу – активна і добровільна співпраця студентів і їх вклад у курс. У них є можливість самостійно переконатися у тому, що такий підхід зазвичай матиме успіх. Окрім навчання студентів викладанню, оволодінню і користуванню технічним словником, вони також розвивають почуття цілеспрямованості. Вони знатимуть «ЯК» це зробити, що й є кінцевою метою освіти. Як і діти, вони також очікують розширити і збагатити свій власний лексикон і це відбувається неминуче, тому що матеріал, який вони використовують, не має нездійснених цілей. Навпаки, зміст цікавий, освітній та непростий, і кожен новий урок допомагає їм краще планувати наступний, удосконалювати вимову та навички оповідача, що в подальшому дозволить дітям вивчити мову легко, швидко і назавжди. Матеріали і навчальні посібники охоплюють

все, починаючи від найпростіших малюнків і презентацій PowerPoint з аудіовізуальним супроводом і аж до використання інтерактивної дошки, що особливо цікаво і корисно при роботі з дітьми дошкільного віку.

Постійні дослідження науки і ринку праці, визначення потреб студентів і розуміння необхідності постійного навчання допоможе курсу англійської мови за професійним призначенням стати більш успішним, творчим і ефективним. Такий курс забезпечує студентів необхідними мовними та професійними компетенціями, які роблять студентів незалежними і самозабезпеченими, дають змогу віднайти і виховати в собі ідею і мету, як досягти досконалості і втілити її у своїй майбутній професії.

Список використаної літератури

1. **Stevens, P** “ESP after twenty years: Are appraisal”, in on the relationship between a general perspective by Mohammad Mohsen; Far 2, Issure 1 (17), 2008. 2. **Tony and Maggie John**, Dudley-Evans Developments in English for Specific Purposes: A- multi disciplinary approach. Cambridge: CPU, 1999.

Стрельцова В. Ю. Сучасні освітні потреби у викладанні англійської мови за професійним спрямуванням

У статті розглядаються деякі аспекти у викладанні англійської мови за професійним спрямуванням, орієнтованого на майбутніх вчителів спеціальності «Дошкільна освіта». Курс побудований на знанні базової англійської мови і заснований на розширенні існуючих знань майбутніх викладачів – дошкільнят в сторону мови за професійним спрямуванням. Зміст курсу базується на використанні коротких форм (потішках, співі, скоромовках), іграх, байках, оповіданнях, і казках. Будучи досить простим за своєю природою, його конкретний зміст вимагає особливого підходу до синтаксису, лексики, дискурсу та семантиці. Курс охоплює як пізнавальні, так і педагогічні аспекти вивчення мови, і виходить він з інтересів сучасної дитини, а також професійних потреб студентів.

Ключові слова: англійська мова за професійним спрямуванням, викладачі дошкільних навчальних закладів, комплексний підхід

Стрельцова В. Ю. Современные образовательные потребности в преподавании английского языка профессиональной направленности

В статье рассматриваются некоторые аспекты преподавания английского языка профессиональной направленности, ориентированного на будущих учителей специальности «Дошкольное образование». Курс построен на знании базового английского языка и основан на расширении компетенций будущих преподавателей – дошкольников в сторону языка профессиональной направленности. Содержание курса основывается на использовании потешек, песен, скороговорок, басен, сказок, игр. Будучи достаточно простым по своей

природе, его конкретное содержание требует особенного подхода к синтаксису, лексике, дискурсу и семантике. Курс охватывает как познавательные, так и педагогические аспекты в изучении английского языка, базируясь на интересах ребенка и профессиональных потребностях будущих преподавателей.

Ключевые слова: английский язык профессиональной направленности, преподаватели дошкольных учреждений, комплексный подход.

Streltsova V. English For Specific Purposes: a Course Fit for the Educational Needs of Preschoolers

This paper deals with English for specific purposes intended for the future preschool teachers. The main aim of the course of English for specific purposes is to raise the competence and savvy of the future preschool teachers and make them fit for children's growing needs by building and improving their specialized vocabulary, enlarging their knowledge on the subject matter and teaching them how to independently choose adapt and apply a large quantity of material suitable for preschool children. The course builds on English for general purposes and it is based on the expansion of the existing knowledge of the future preschool teachers by directing them towards more vocational language. The aim of the course is to enable the future preschool teachers to provide the preschool children with professional and conducive English language training regardless of their preexisting knowledge of English. Every student is offered the opportunity to acquire the necessary skills and vocabulary which would help them teach is a basic preschool level. The course is based on 6short, forms (nursery rhymes, chants), games, fables, short stories, fairytales. Being rather singular in nature, this particular content requires a specific approach to syntax, lexis, discourse and semantics.

Key words: English for specific purposes, preschool teachers, holistic approach, English language training.

Стаття надійшла до редакції 26.01.2017 р.

Прийнято до друку 24.02.2017 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Савченко С. В.

УДК 37.02:37.091.212

Н. А. Фіголь

**ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ
МАЙСТЕРНОСТІ ПІД ЧАС ЛЕКЦІЙНО-СЕМІНАРСЬКИХ
ЗАНЯТЬ**

Актуальність дослідження цієї проблеми зумовлена тим, що українське суспільство на сучасному етапі розвитку має особливо гостру